Euroopa Liidu
Nõukogu

**Brüssel, 23. november 2026**
**(OR. en)**

**16245/26**

**EF 306**
**ECOFIN 1515**
**DELACT 180**
***ECB***

**SAATEMÄRKUSED**

| | |
|---|---|
| Saatja: | Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor |
| Saaja: | Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär |
| Komisjoni dok nr: | C(2026) 7883 final |
| Teema: | KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…, 10.11.2026, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kesksete vastaspoolte tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonivahendile ning kliirimisteenuse osutajate tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonidele esitatavad nõuded |

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 7883 final.

Lisatud: C(2026) 7883 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.11.2026
C(2026) 7883 final

**KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…,**

**10.11.2026,**

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kesksete vastaspoolte tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonivahendile ning kliirimisteenuse osutajate tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonidele esitatavad nõuded**

(EMPs kohaldatav tekst)

# SELETUSKIRI

## 1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2987[1] (Euroopa turu infrastruktuuri määrus 3, EMIR 3), millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012[2] (Euroopa turu infrastruktuuri määrus, EMIR), jõustus 24. detsembril 2024.

EMIR 3 eesmärk on muu hulgas suurendada kesksete vastaspoolte poolt oma kliirivatele liikmetele ning kliirimisteenuse osutajate (st kliirivad liikmed ja kliirimisteenuseid osutavad kliendid) poolt oma klientidele esitatavate lisatagatise nõuete ja tagatismudelite läbipaistvust. Eesmärk on tagada kliirivatele liikmetele, klientidele ja kaudsetele klientidele lisatagatise nõuete parem nähtavus ja prognoositavus ning aidata neil üksustel seega oma likviidsuse juhtimise strateegiaid edasi arendada. Nõuded hõlmavad teabe esitamist, samuti simulatsioonivahendi väljatöötamist kesksete vastaspoolte poolt ja simulatsioonide väljatöötamist kliirimisteenuse osutajate poolt.

Vastavalt EMIRi artikli 38 lõikele 10, mis kehtestati EMIR 3ga, on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) antud volitused kuue kuu jooksul pärast EMIR 3 jõustumist regulatiivses tehnilises standardis veelgi täpsustada esitatavat teavet, samuti simulatsiooni- ja simulatsioonivahendi nõudeid seoses tagatise läbipaistvusega.

ESMA esitas komisjonile lõpliku aruande 2. märtsil 2026[3].

## 2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

ESMA avaldas regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu sisaldava konsultatsioonidokumendi 24. juunil 2025. Konsultatsioon lõppes 8. septembril 2025.

Lõpparuandes esitatakse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse veelgi Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 38 lõike 6 kohaseid simulatsioonivahendi nõudeid, lõike 7 kohaseid simulatsiooninõudeid ning lõigete 7 ja 8 kohaseid teabele esitatavaid nõudeid. Lõpparuandes ja sellele lisatud regulatiivsetes tehnilistes standardites on võetud arvesse konsulteeritud asutuste antud tagasisidet. Nad kaaluvad eelkõige intellektuaalomandi õiguste kaitset seoses keskse vastaspoole alustamise tagatise mudelitega, keskse vastaspoole simulatsioonivahendisse lisatud stsenaariumide üksikasjalikkuse taset ning seda, kuidas tagada sarnane läbipaistvus ühelt poolt kesksete vastaspoolte ja kliirivate liikmete ning teiselt poolt kliirimisteenuse osutajate ja klientide vahel. Nende probleemide lahendamiseks on ESMA jätnud välja nõude, et keskse vastaspoole mudeli dokumentatsioon peaks olema mudeli kordamiseks piisavalt põhjalik ning et kesksed vastaspooled saaksid pakkuda hinnakujundust ja andmeallikaid. ESMA on kaotanud ka nõude kasutada keskse vastaspoole stressitestimise raames kindlaks määratud turustressi stsenaariume tagatisfondi suuruse kindlaksmääramiseks, eelistades selle asemel kahte ühist ajaloolist turustressi stsenaariumi (nt COVID-19 pandeemia tagajärjel kogetud turustress) ja kolme hüpoteetilist

---

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2987, millega muudetakse määrusi (EL) nr 648/2012, (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2017/1131 seoses meetmetega, mille eesmärk on leevendada kolmandate riikide kesksete vastaspooltega seotud ülemääraseid riske ja suurendada liidu kliirimisturgude tõhusust (ELT L, 2024/2987, 4.12.2024).

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta. (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1–59).

3 ESMA91-1505572268-4509_Final_Report_on_the_Draft_RTS_on_Margin_Transparency_requirements.pdf

turustressi stsenaariumi. ESMA on säilitanud tasakaalustatud lähenemisviisi, tagamaks, et kliendid saavad esimese tasandi tekstis sisalduvatest läbipaistvusnõuetest piisavalt kasu.

Kooskõlas EMIRi artikli 38 lõikega 10 on regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu koostatud koostöös EBA ja Euroopa Keskpankade Süsteemiga. ESMA küsis ka nõu väärtpaberituru sidusrühmade kogult.

## 3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud õigusakt põhineb ESMA ettepaneku eelnõul.

- I peatükk hõlmab teavet, mille keskne vastaspool peab esitama oma kliirivatele liikmetele.
  - Artiklis 1 määratakse kindlaks teave, mis tuleb esitada alustamise tagatise mudeli ülesehituse ja toimimise kohta.
  - Artiklis 2 määratakse kindlaks teave, mis tuleb esitada alustamise tagatise mudeli peamiste eelduste ja piirangute kohta.
  - Artiklis 3 määratakse kindlaks, et kesksed vastaspooled peavad esitama artiklites 1 ja 2 osutatud teabe dokumenteeritud kujul ning et teave tuleb kirjutada selgelt ja terviklikult.
- II peatükk hõlmab keskse vastaspoole simulatsioonivahendi nõudeid.
  - Artiklis 4 määratakse kindlaks simulatsioonivahendi väljundile esitatavad nõuded.
  - Artiklis 5 määratakse kindlaks varasemad ja hüpoteetilised stsenaariumid, mis tuleb simulatsioonivahendisse lisada.
- III peatükk hõlmab teavet, mida kliirivad liikmed ja klientidele kliirimisteenuseid osutavad kliendid peavad esitama.
  - Artiklis 6 sätestatakse nõue, et kliirimisteenuse osutajad peavad tegema oma klientidele kättesaadavaks teabe, mille nad on saanud keskse vastaspoole alustamise tagatise mudeli kohta.
  - Artiklis 7 määratakse kindlaks teave, mille kliirimisteenuse osutajad peavad oma klientidele tagatistega seotud tavade kohta esitama, ning simulatsiooninõuded, mille nad peavad klientidele esitama.
- Määruse IV peatükis on lõppsätted.
  - Artiklis 8 täpsustatakse, et delegeeritud õigusakt jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, simulatsioonivahendit ja -nõudeid aga hakatakse kohaldama kaksteist kuud hiljem.
- Lisas täpsustatakse keskse vastaspoole tagatise simulatsioonivahendi turustressi stsenaariumidele esitatavaid nõudeid.

**KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…,**

**10.11.2026,**

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kesksete vastaspoolte tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonivahendile ning kliirimisteenuse osutajate tagatise läbipaistvusele ja tagatise simulatsioonidele esitatavad nõuded**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta,[4] eriti selle artikli 38 lõike 10 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrust (EL) nr 648/2012 on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/2987[5]. Nende muudatustega on muu hulgas täpsustatud sätteid, mis käsitlevad kesksete vastaspoolte tagatise läbipaistvust oma kliirivate liikmete jaoks, ning määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 38 on kehtestatud tagatise läbipaistvuse nõuded kliirivatele liikmetele, kes osutavad kliirimisteenuseid, ja klientidele, kes osutavad kliirimisteenuseid oma klientidele (edaspidi „kliirimisteenuse osutajad“).

(2) Teave, mille keskne vastaspool peab esitama alustamise tagatise mudeli ülesehituse ja toimimise kohta, peaks võimaldama keskse vastaspoole kliirivatel liikmetel saada põhjaliku ülevaate sellest, kuidas alustamise tagatise mudel toimib, et nad saaksid paremini prognoosida oma tagatise kohustusi keskse vastaspoole ees. Seepärast peaks selline teave hõlmama alustamise tagatise mudeli kõiki elemente. Sellega seoses tuleks alustamise tagatise mudeli elemente mõista kui põhitagatist ja kõiki tagatise lisandeid. Selget teavet tuleks anda põhitagatise puhul kasutatava mudeli liigi kohta, sealhulgas parameetrilise mudeli, ajaloolise simulatsiooni või Monte Carlo simulatsiooni kohta. Lisaks peaks see teave sisaldama mudeli parameetrite andmeid, sealhulgas usaldatavustase, tagasivaateline periood ja likvideerimisperioodi kestus, koos nende funktsioonide kirjeldusega. Keskne vastaspool peaks esitama ka mudeli üksikasjaliku kirjelduse, sealhulgas loogilised etapid ning matemaatilised ja statistilised kirjeldused. Teave peaks hõlmama ka riski, mida iga alustamise tagatise mudeli element katab, ning kui põhitagatis katab muid riske kui tururisk, tuleks esitada selge teave selle

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2987, millega muudetakse määrusi (EL) nr 648/2012, (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2017/1131 seoses meetmetega, mille eesmärk on leevendada ülemääraseid riskipositsioone kolmandate riikide kesksetes vastaspooltes ja suurendada liidu kliirimisturgude tõhusust (ELT L, 2024/2987, 4.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2987/oj).

kohta, kuidas lisariske arvesse võetakse. Seoses tagatise lisanditega peaks teave vajaduse korral sisaldama tagatise lisandeid, mis katavad üksikute portfellide riski, sealhulgas likviidsus-, kontsentratsiooni- ja korrelatsiooniriski lisand; tagatise lisandid, mis katavad kliiriva liikme kõigi portfellide kogumõju riski, sealhulgas tagatisfondi kontsentratsiooni lisand; kliiriva liikme individuaalse riskiga seotud tagatise lisandid, sealhulgas krediidiriski lisand, ja muud tagatise lisandid, sealhulgas mudeliriskiga seotud või tagatisnõude eiramisest tulenevad tagatisnõuded. Lisaks peaks keskne vastaspool esitama teabe lisatagatise nõuetega seotud tegevuskorra ja juhtimismenetluste kohta, mis on seotud alustamise tagatise mudeli läbivaatamisega keskse vastaspoole poolt.

(3) Selleks et kliirivad liikmed mõistaksid keskse vastaspoole alustamise tagatise mudeli peamisi eeldusi ja piiranguid, peaks keskne vastaspool esitama oma kliirivatele liikmetele selliste sündmuste kirjelduse, mis võivad viia eelduste rikkumiseni, ning kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe võimaliku mõju kohta tagatisnõuetele ning teabe mudeli tulemuslikkuse ja mudeli käitumise kohta halvenenud turutingimustes, sealhulgas vähemalt järeltestimise tulemused. Keskne vastaspool peaks andma ka järgmist teavet: teave protsesside kohta, mida ta kasutaks oma tagatiste määra korrapäraseks jälgimiseks ja vajaduse korral läbivaatamiseks, et kajastada valitsevaid turutingimusi, võttes arvesse selliste läbivaatamiste võimalikku protsüklilist mõju; teave tingimuste kohta, mille korral võib olla vaja alustamise tagatise mudelit eirata, sealhulgas turupingete korral, ning teave selle kohta, kuidas arvutatakse ja nõutakse tagatismudeli eiramise korral sisse erakorralisi tagatisnõudeid. Sellega seoses tuleks erakorralisi tagatisi käsitada komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013[6] artiklis 56 osutatud täiendavate tagatistena.

(4) Keskne vastaspool peaks esitama oma kliirivatele liikmetele dokumenteeritud kujul kogu teabe keskse vastaspoole alustamise tagatise mudeli kohta ja keskse vastaspoole tagatise simulatsioonivahendi stsenaariumide kirjelduse, mis tuleks koostada selgelt ja terviklikult, et kliirivad liikmed saaksid põhjaliku ülevaate tagatise mudeli toimimisest, ja mis oleks ajakohane. Kliirimisteenuse osutajad peaksid selle teabe esitama ka oma klientidele.

(5) Mis puudutab keskse vastaspoole tagatise simulatsioonivahendit, siis selleks, et kliiriv liige saaks eristada mõju alustamise tagatisele seoses oma olemasolevate positsioonidega ja alustamise tagatisele seoses uute tehingutega hüpoteetilise stsenaariumi korral, tuleks simulatsioonivahendis esitatud summat, mis viitab olemasolevate positsioonide alustamise tagatisele, eristada uute tehingute summast. Simulatsioonivahend peaks hõlmama põhitagatist ja tagatise lisandeid, mis on seotud portfelliga, kus uued tehingud oleksid tagatisega kaetud, ning mida seega süstemaatiliselt nõutakse kõigilt kliirivatelt liikmetelt, sealhulgas portfelli kontsentratsiooni lisand. Keskne vastaspool peaks oma simulatsioonivahendis selgelt loetlema iga esitatud summaga kaetud riskide liigid. Kahtluste vältimiseks tuleks iga lisandi summa esitada eraldi.

(6) Selleks et kliirivad liikmed saaksid oma tagatisnõudeid paremini hinnata ja prognoosida, eelkõige halvenenud turutingimustes, on vaja ette näha mitu stsenaariumi, mis tuleb lisada kesksete vastaspoolte tagatise

[6] Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavaid nõudeid (ELT L 52, 23.2.2013, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/153/oj).

simulatsioonivahenditesse. Seepärast peaks keskne vastaspool lisaks valitsevate turutingimuste stsenaariumile lisama oma tagatise stimulatsioonivahendisse kolm hüpoteetilist ja kaks ajaloolist turustressi stsenaariumi, mille keskne vastaspool on kindlaks määranud. Minimaalselt vajaliku võrreldavuse tagamiseks tuleks nende stsenaariumide ülesehituse suhtes siiski kohaldada teatavaid nõudeid, eelkõige seoses mõjuga alustamise tagatise mudelile. Võttes arvesse kesksete vastaspoolte heterogeensust, peaks keskne vastaspool lisaks kaaluma täiendavate turustressi stsenaariumide kindlaksmääramist ja nende lisamist oma stimulatsioonivahendisse, võttes arvesse oma suurust, keerukust, riskijuhtimistavasid, liikmeskonna struktuuri ja kliiritavate toodete omadusi.

(7) Kliirimisteenuse osutajad võivad kasutada erinevaid meetodeid, et arvutada tagatised, mida nõutakse nende klientidelt keskse vastaspoole kaudu kliiritavate tehingute puhul. Mõned kliirimisteenuse osutajad kasutavad keskse vastaspoole tagatismudelit ilma lisatagatisi kohaldamata. Mõned kliirimisteenuse osutajad kasutavad keskse vastaspoole tagatismudelit ja kohaldavad lisatagatisi, sealhulgas kohaldades vastaspoole või krediidiriski arvessevõtmiseks kliirimisteenuse osutajate kordajaid, koefitsiente või lisandeid või arvutades klientide tagatised individuaalselt või brutopõhiselt võrreldes netopõhise arvutamisega. Mõned kliirimisteenuse osutajad ei kasuta keskse vastaspoole tagatismudelit, kuna nad kasutavad enda omandis olevaid mudeleid. Seepärast on vaja selliseid erinevusi arvesse võtta kliirimisteenuse osutajate tagatise läbipaistvuse nõuete kindlaksmääramisel, et kõik kliendid saaksid nendest nõuetest võrdselt kasu ning et tagada klientidele võrdsed tingimused likviidsusvajaduste mõistmisel ja valmisolek võimalikeks tulevasteks lisatagatise nõueteks, olenemata nende kliirimisteenuse osutaja kasutatavast metoodikast. Kliirimisteenuse osutajate tagatise läbipaistvuse nõuete kohaldamisala piirdub klienditehingutega, mida kliiritakse keskse vastaspoole kaudu.

(8) Et kliendid mõistaksid tagatistega seotud tegevuskorda paremini, peaksid kõik kesksed vastaspooled olema kohustatud esitama klientidele teabe mis tahes tagatisnõuete sissenõudmise tegevuskorra kohta, sealhulgas lisatagatise nõuete täitmise tähtajad, tagatise seadmise tähtpäevad, tagatise sissenõudmise ajakava, künnised, mis võivad asjakohasel juhul põhjustada lisatagatise nõuete esitamise, asjakohasel juhul riskipositsiooni piirmäärad ning ülemääraste tagatiste tagastamise tegevuskord.

(9) Kliirimisteenuse osutaja peaks esitama oma klientidele tagatise simulatsioonid, mis on nende klientide seisukohast asjakohased. Nende simulatsioonide asjakohasus sõltub tagatismudelist, mida kliirimisteenuse osutaja rakendab, kui ta arvutab tagatisi, mida kliirimisteenuse osutaja kliendilt nõuab. Sellega seoses võib kliirimisteenuse osutaja kasutada keskse vastaspoole tagatismudelit ja mitte nõuda lisatagatisi, kasutada keskse vastaspoole tagatismudelit ja nõuda kliendilt lisatagatisi või kasutada teistsugust tagatismudelit kui see, mida kasutab keskne vastaspool.

(10) Kliirimisteenuse osutaja, kes kasutab keskse vastaspoole tagatismudelit ega nõua lisatagatisi, peaks esitama oma kliendile tagatise simulatsioonid, milles on märgitud iga keskse vastaspoole puhul nõutav alustamise tagatise summa.

(11) Kliirimisteenuse osutaja, kes kasutab keskse vastaspoole tagatismudelit ja nõuab kliendilt lisatagatisi, peaks andma kliendile teavet nende kõrvalekallete põhjuste ja ulatuse kohta, et klient mõistaks, kuidas tema kliirimisteenuse osutaja nõutavad tagatised erinevad keskse vastaspoole nõutavatest tagatistest. Kliirimisteenuse osutaja peaks esitama oma kliendile ka teabe riskide kohta, mida iga lisatagatiste liik katab, ja üksikasjaliku kirjelduse selle kohta, kuidas sellist riski arvutatakse, sealhulgas

halvenenud turutingimustes, ning menetlused täiendavate tagatisnõuete arvutamise läbivaatamiseks koos kohaldatava etteteatamisajaga. Lisaks peaks kõnealune kliirimisteenuse osutaja esitama oma kliendile tagatise simulatsioonid, milles eristatakse iga keskse vastaspoole puhul keskse vastaspoole tagatismudelit kasutades nõutavat alustamise tagatise summat ja kliirimisteenuse osutaja nõutavaid mis tahes täiendavaid tagatise summasid ning summasid kliirimisteenuse osutaja nõutava iga täiendava tagatise liigi kohta, et klient saaks hõlpsasti kindlaks teha kõrvalekalded ja erinevused keskse vastaspoole nõutud tagatise ja kliirimisteenuse osutaja nõutud tagatise vahel.

(12) Kliirimisteenuse osutaja, kes kasutab teistsugust tagatismudelit kui see, mida kasutab keskne vastaspool, peaks esitama kliendile, kelle suhtes kohaldatakse kliirimisteenuse osutaja tagatismudelit, teabe nende tagatise summa kõrvalekallete põhjuste ja ulatuse kohta, et klient mõistaks, kuidas tema kliirimisteenuse osutaja nõutavad tagatised erinevad keskse vastaspoole nõutavatest tagatistest. Kliirimisteenuse osutaja peaks esitama oma kliendile ka teabe oma mudeli ülesehituse ja piirangute põhielementide kohta, sealhulgas teabe riski kohta, mida iga tagatismudeli element (st põhitagatis ja mis tahes lisandid) katab, ja selle arvutamise viisi kohta, sealhulgas halvenenud turutingimustes; põhitagatise arvutamiseks kasutatud mudeli liik; mudeli parameetrid, näiteks usaldusvahemik, tagasivaateline periood ja likvideerimisperioodi kestus, koos nende funktsioonide kirjeldusega, ning menetlused tagatiste arvutamise metoodika läbivaatamiseks koos kohaldatava etteteatamisajaga. Lisaks peaks kõnealune kliirimisteenuse osutaja esitama oma kliendile tagatise simulatsioonid, milles eristatakse alustamise tagatise summasid, mida nõutakse iga keskse vastaspoole tagatismudelit kasutava keskse vastaspoole puhul, ja summat, mida nõuab kliirimisteenuse osutaja, ning põhitagatise summat ja summasid, mida nõutakse kliirimisteenuse osutaja kasutatava mudeli iga tagatise lisandi puhul. Kahtluste vältimiseks tuleks iga lisandi summa esitada eraldi.

(13) Halduskoormuse vähendamiseks on vaja kehtestada ka tagatist käsitleva teabe ja tagatise simulatsioonide avalikustamise sagedus kõigi kliirimisteenuse osutajate poolt oma klientidele. Seepärast peaks kliirimisteenuse osutaja esitama kliendile vastava tagatist käsitleva teabe, kui klient on registreeritud ja kui see teave on oluliselt muutunud. Lisaks peaks kliirimisteenuse osutaja pakkuma kliendile tagatise simulatsioone, kui klient on registreeritud, ja lisaks kliendi taotluse korral.

(14) Selleks et kliendid saaksid oma tagatisnõudeid paremini hinnata ja prognoosida, eelkõige halvenenud turutingimustes, on vaja ette näha mitu stsenaariumi, mis tuleb lisada kesksete vastaspoolte tagatise simulatsioonidesse. Seepärast peaks keskne vastaspool lisaks valitsevate turutingimuste stsenaariumile lisama oma tagatise stimulatsioonivahendisse kolm hüpoteetilist ja kaks ajaloolist turustressi stsenaariumi. Sellega seoses ei tohiks kliirimisteenuse osutajatelt nõuda stsenaariumide kohandamist iga kliendi konkreetsele olukorrale ning nad võivad selle asemel kasutada samu stsenaariume, mida keskne vastaspool kasutab oma tagatise simulatsioonivahendis. Kliirimisteenuse osutajate pakutavaid tagatise simulatsioone ei tohiks siiski käsitada interaktiivsete simulatsioonivahenditena, kuna selline nõue oleks ebaproportsionaalne. Selle asemel eeldatakse, et kliirimisteenuse osutajad esitavad oma klientidele vähemalt eri tagatissummad, mida klientidelt eri stsenaariumide korral nõutaks.

(15) Kesksetele vastaspooltele tuleks anda piisavalt aega olemasolevates simulatsioonivahendites vajalike muudatuste tegemiseks, et täita nende vahendite suhtes kohaldatavaid uusi nõudeid. Samuti tuleks kliirimisteenuse osutajatele anda piisavalt aega, et rakendada nõudeid, mis on seotud simulatsioonidega, mida nad

peavad oma klientidele esitama. Seepärast tuleks käesoleva määruse vastavate sätete kohaldamise kuupäeva edasi lükata.

(16) Käesolev määrus põhineb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(17) ESMA töötas regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu välja koostöös Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Keskpankade Süsteemiga. ESMA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikku kaasnevat kulu ja tulu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010[7] artikli 37 kohaselt loodud väärtpaberituru sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

# I PEATÜKK

# TEAVE, MILLE KESKNE VASTASPOOL PEAB ESITAMA OMA KLIIRIVATELE LIIKMETELE

*Artikkel 1*

**Alustamise tagatise mudeli ülesehitus ja toimimine**

Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele teabe oma alustamise tagatise mudeli ülesehituse ja toimimise kohta. See teave hõlmab alustamise tagatise mudeli kõiki elemente, sealhulgas kõike järgmist:

(a) risk, mida alustamise tagatise mudeli iga element katab;

(b) põhitagatise arvutamiseks kasutatud mudeli liik;

(c) tagatiste arvutamise metoodika, sealhulgas loogilised etapid, ning matemaatilised ja statistilised kirjeldused;

(d) mudeli parameetrid, sealhulgas usaldusvahemik, tagasivaateline periood ja likvideerimisperioodi kestus, koos nende funktsioonide kirjeldusega;

(e) mis tahes tagatise sissenõudmise tegevuskord, sealhulgas lisatagatise nõuete täitmise tähtajad, tagatise seadmise tähtpäevad, tagatise sissenõudmise ajakava, künnised, mis võivad asjakohasel juhul põhjustada lisatagatise nõuete esitamise, asjakohasel juhul riskipositsiooni piirmäärad ning ülemääraste tagatiste tagastamise tegevuskord;

(f) keskse vastaspoole alustamise tagatise mudeli läbivaatamisega seotud juhtimismenetlused, kliirivate liikmete kaasamine juhtimisprotsessi ja kohaldatav etteteatamisaeg.

[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

*Artikkel 2*

**Alustamise tagatise mudeli peamised eeldused ja piirangud**

1. Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele alustamise tagatise mudeli peamiste eelduste ja piirangute loetelu, sealhulgas selliste sündmuste kirjelduse, mis võivad viia eelduste rikkumiseni, ning kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe võimaliku mõju kohta tagatisnõuetele.

2. Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe oma alustamise tagatise mudeli toimimise ja selle mudeli käitumise kohta halvenenud turutingimustes. Kõnealune teave hõlmab järeltestimise tulemusi, nagu on sätestatud delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 artikli 49 lõikes 5.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatud teabele esitab keskne vastaspool oma kliirivatele liikmetele teabe järgmise kohta:

   (a) tagatiste taseme jälgimise ja läbivaatamise protsessid, et kajastada valitsevaid turutingimusi;

   (b) tingimused, mille korral võib olla vaja alustamise tagatise mudelit eirata, sealhulgas turupingete korral;

   (c) kuidas arvutatakse ja nõutakse sisse erakorralised tagatised vastavalt delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 artiklile 56.

*Artikkel 3*

**Teave mudeli kohta**

Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele dokumenteeritud kujul kogu käesoleva määruse artiklites 1 ja 2 ning artikli 5 lõikes 3 osutatud teabe. Kõnealune teave peab vastama järgmistele nõuetele:

   (a) see on kirjutatud selgelt ja terviklikult;

   (b) see võimaldab kliirival liikmel saada põhjaliku ülevaate sellest, kuidas tagatise mudel toimib;

   (c) see on ajakohane.

# II PEATÜKK
# KESKSE VASTASPOOLE SIMULATSIOONIVAHEND

*Artikkel 4*

**Simulatsioonivahendi väljund**

1. Simulatsioonivahendis, mida keskne vastaspool pakub oma kliirivatele liikmetele, märgitakse põhitagatise summa ja iga portfelliga seotud tagatise lisandi summa ning loetletakse selgelt iga summaga kaetud riskide liik.

2. Simulatsioonivahendi väljund peab olema kättesaadav täiendavate tehingute jaoks vahendit kasutava kliiriva liikme olemasolevates või hüpoteetilistes portfellides. Simulatsioonivahendi väljundis tehakse vahet kliiriva liikme poolt juba kliiritud olemasolevate tehingute alustamise tagatise nõude summal ja keskse vastaspoole poolt uute tehingute kliirimisel nõutaval täiendaval alustamise tagatise summal.

*Artikkel 5*

**Simulatsioonivahendi stsenaariumid**

1. Keskse vastaspoole pakutav simulatsioonivahend võimaldab tema kliirivatel liikmetel hinnata alustamise tagatise nõudeid iga järgmise stsenaariumi puhul:

   (a) valitsevad turutingimused, mis põhinevad sisenditel, mida kasutatakse alustamise tagatise mudelis viimase päevalõpu alustamise tagatise nõude puhul;

   (b) kolm hüpoteetilist ja kaks ajaloolist turustressi stsenaariumi, mille keskne vastaspool on kindlaks määranud ja mis vastavad lisas sätestatud nõuetele.

2. Keskne vastaspool võib kindlaks määrata täiendavad turustressi stsenaariumid ja lisada need oma simulatsioonivahendisse, võttes arvesse kõike järgmist:

   (a) keskse vastaspoole suurus;

   (b) keskse vastaspoole keerukus;

   (c) keskse vastaspoole riskijuhtimistavad;

   (d) keskse vastaspoole liikmeskonna struktuur;

   (e) keskse vastaspoole kliiritavate toodete omadused.

3. Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele lõigetes 1 ja 2 osutatud stsenaariumide selge kirjelduse.

## III PEATÜKK
## TEAVE, MILLE ESITAVAD KLIIRIVAD LIIKMED JA KLIIRIMISTEENUSEID OSUTAVAD KLIENDID

*Artikkel 6*

**Keskse vastaspoole alustamise tagatise mudel**

1. Kliirimisteenuseid osutavad kliirivad liikmed ja kliirimisteenuseid osutavad kliendid (edaspidi koos „kliirimisteenuse osutajad“) teevad oma klientidele ilma muudatuste või väljajätmisteta kättesaadavaks artiklis 3 osutatud teabe.

2. Erandina lõikest 1 ei nõuta kliirimisteenuse osutajatelt artiklis 3 osutatud teabe kättesaadavaks tegemist, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

   (a) keskne vastaspool on kõnealuse teabe avalikustanud ning teavitanud klienti kõnealuse teabe kättesaadavusest ja sellele juurdepääsu võimalustest;

   (b) keskne vastaspool esitab selle teabe otse klientidele.

3. Kesksed vastaspooled ei takista kliirimisteenuse osutajaid esitamast oma klientidele artiklis 3 osutatud teavet.

*Artikkel 7*

**Kliirimisteenuse osutajate tagatist käsitlev teave ja selle simulatsioonid**

1. Kliirimisteenuse osutajad annavad oma klientidele teavet olukordade ja tingimuste kohta, mis võivad tingida lisatagatise nõude, ning menetluste kohta, millega määratakse kindlaks klientide antava tagatise summa. See teave sisaldab kogu

asjakohast teavet tegevuskorra kohta ülemäärase tagatise tagastamiseks ja tagatiste sissenõudmiseks ning kliirimisteenuse osutaja kasutatava tagatismudeli kohta, nagu on sätestatud lõigetes 2–5.

2. Kliirimisteenuse osutaja esitab oma klientidele teabe ülemääraste tagatiste tagastamise ja tagatiste sissenõudmise tegevuskorra kohta, sealhulgas kogu järgmise teabe:

   (a) lisatagatise nõuete täitmise tähtajad;

   (b) tagatise seadmise tähtpäevad;

   (c) tagatiste sissenõudmise ajakava;

   (d) künnised, mis võivad tingida lisatagatise nõude, kui see on asjakohane;

   (e) vajaduse korral positsiooni piirmäärad.

3. Kui kliirimisteenuse osutaja kasutab keskse vastaspoole tagatismudelit ega nõua oma klientidelt lisatagatisi, esitab kliirimisteenuse osutaja lisaks lõikes 2 osutatud teabele klientidele tagatise simulatsioonid lõikes 8 osutatud stsenaariumide kohta, märkides ära iga keskse vastaspoole puhul nõutava alustamise tagatise summa.

4. Kui kliirimisteenuse osutaja kasutab keskse vastaspoole tagatismudelit ja nõuab oma klientidelt lisatagatisi, esitab kliirimisteenuse osutaja lisaks lõikes 2 osutatud teabele järgmise teabe:

   (a) teave riskide kohta, mida iga lisatagatise liik katab, ja üksikasjalik kirjeldus selle kohta, kuidas sellist riski arvutatakse, sealhulgas halvenenud turutingimustes;

   (b) teave menetluste kohta sellise lisatagatise arvutamise läbivaatamiseks, mida nõuab kliirimisteenuse osutaja, koos kohaldatava etteteatamisajaga;

   (c) teave selliste tagatisnõuete kõrvalekallete põhjuste ja ulatuse kohta, mida kliirimisteenuse osutaja kohaldab oma klientide suhtes võrreldes keskse vastaspoole tagatistega;

   (d) tagatise simulatsioonid lõikes 8 osutatud stsenaariumide puhul, eristades iga keskse vastaspoole puhul selgelt järgmist:

      i) alustamise tagatise summa, mida nõutakse keskse vastaspoole tagatismudeli kasutamisel lisatagatise summast, mida kliirimisteenuse osutaja nõuab seoses portfelliga, kus tehingutele antakse tagatis;

      ii) kliirimisteenuse osutaja nõutava lisatagatise erinevate liikide summad.

5. Kui kliirimisteenuse osutaja kasutab keskse vastaspoole kasutatavast tagatismudelist erinevat tagatismudelit, esitab kliirimisteenuse osutaja lisaks lõikes 2 osutatud teabele oma klientidele, kelle suhtes kliirimisteenuse osutaja tagatismudelit kohaldatakse, kogu järgmise teabe:

   (a) teave tagatismudeli ülesehituse ja piirangute põhielementide kohta, sealhulgas kõik järgmine:

      i) riskid, mida iga tagatismudeli element katab, ja üksikasjalik kirjeldus selle kohta, kuidas sellist riski arvutatakse, sealhulgas halvenenud turutingimustes;

      ii) põhitagatise arvutamiseks kasutatud mudeli liik;

iii) mudeli parameetrid, sealhulgas usaldusvahemik, tagasivaateline periood ja likvideerimisperioodi kestus, koos nende funktsioonide kirjeldusega;

iv) menetlused tagatiste arvutamise metoodika läbivaatamiseks ja kohaldatav etteteatamisaeg;

(b) teave selliste tagatisnõuete kõrvalekallete põhjuste ja ulatuse kohta, mida kliirimisteenuse osutaja kohaldab oma klientide suhtes võrreldes keskse vastaspoole tagatistega;

(c) tagatise simulatsioonid lõikes 8 osutatud stsenaariumide puhul, eristades iga keskse vastaspoole puhul selgelt järgmist:

i) alustamise tagatise summasid, mida nõutakse iga keskse vastaspoole tagatismudelit kasutava keskse vastaspoole puhul, tagatise summast, mida nõuab kliirimisteenuse osutaja seoses portfelliga, kus tehingutele antakse tagatis;

ii) põhitagatise summat kliirimisteenuse osutaja kasutatava mudeli iga tagatise lisandi summadest, mis on seotud portfelliga, kus tehingutele antakse tagatis.

6. Kliirimisteenuse osutaja esitab lõikes 2 ning asjakohasel juhul lõigetes 4 ja 5 osutatud teabe vähemalt juhul, kui:

(a) klient on registreeritud;

(b) teabes on tehtud olulisi muudatusi.

7. Kliirimisteenuse osutaja esitab lõikes 3, lõike 4 punktis d ja lõike 5 punktis c osutatud võimendustagatise simulatsiooni, niivõrd kui see simulatsioon on tema klientide jaoks asjakohane, vähemalt:

(a) kui klient on registreeritud;

(b) kliendi taotluse korral.

8. Kliirimisteenuse osutaja esitab lõikes 3, lõike 4 punktis d ja lõike 5 punktis c osutatud tagatise simulatsiooni, niivõrd kui see simulatsioon on tema klientide jaoks asjakohane, iga järgmise stsenaariumi puhul:

(a) valitsevad turutingimused, mis põhinevad sisenditel, mida kasutatakse alustamise tagatise mudelis viimase päevalõpu alustamise tagatise nõude puhul;

(b) kolm hüpoteetilist ja kaks ajaloolist turustressi stsenaariumi.

Kliirimisteenuse osutaja võib kasutada artiklis 5 osutatud keskse vastaspoole simulatsioonivahendi stsenaariume.

# IV PEATÜKK
# LÕPPSÄTTED

*Artikkel 8*
**Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 4 ja 5, artikli 7 lõiget 3, artikli 7 lõike 4 punkti d, artikli 7 lõike 5 punkti c ning artikli 7 lõikeid 7 ja 8 kohaldatakse alates... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev pluss 12 kuud].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10.11.2026

*Komisjoni nimel*
*president*
*Ursula VON DER LEYEN*